

Kādos gadījumos nepieciešama speciālista palīdzība?

Rekomendācijas pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem

**Sastādīja Natālija Golubeva
2023**

Bērna attīstība notiek pa dienām un mēnešiem, un ir svarīgi nodrošināt attīstībai nozīmīgo atbalstu pareizā laikā. Katrā pirmsskolas vecumposmā bērna problēmas un izmantotās nodarbības var būt atšķirīgas, tāpēc ir nepieciešams zināt, kādos gadījumos bērnu attīstībā ieteicama speciālistu palīdzība.

Būtu ieteicams vērsties pie speciālista, ja bērns 3 gadu vecumā:

- bieži krīt un nevar apgūt kāpšanu pa kāpnēm;
- runā ļoti neskaidri;
- nevar uzzīmēt apli pēc parauga;
- nesaprot vienkāršus norādījumus;
- nespēj izveidot dažu vārdu teikumus;
- neizrāda interesi par citiem bērniem;
- neizrāda nekādu interesi par lomu spēlēm;
- bieži mostas naktīs un raud;
- bērnam ir izteiktas grūtības darboties ar mazien priekšmetiem;
- ir vērojama pastiprināta siekalošanās.

Būtu ieteicams vērsties pie speciālista, ja bērns 5 gadu vecumā:

- ir ārkārtīgi kautrīgs un bailīgs;
- ir ārkārtīgi agresīvs;
- nevar šķirties no vecākiem, neizrādot milzīgu protestu;
- nespēj koncentrēties vienai aktivitātei ilgāk par 5 minūtēm;
- izvairās no daudzām aktivitātēm;
- izvairās no saskarsmes ar bērniem un pieaugušajiem;
- nav apguvis pašapkalpošanas iemaņas (neprot pats apģērbties, apmeklēt tualeti, nomazgāt rokas);
- nesaprot vienkāršus norādījumus;
- nespēj paust dažādas emocijas;
- nestāsta par dienā notikušo un piedzīvoto;
- rotaļājoties neizmanto fantāziju un iztēli;
- lielāko laika daļu izskatās nomākts un nelaimīgs;
- runā neskaidri, neizrunā vairākas skaņas;
- runā gramatiski nepareizi (nelieto daudzskaitli, pagātni un nākotni).

Būtu ieteicams vērsties pie speciālista, ja bērnam 7 gadu vecumā:

- grūtības veidot attiecības ar vienaudžiem (pārlietu bailīgs, agresīvs);
- grūtības apgūt lasīšanas, rakstīšanas un matemātikas pamatiemaņas;
- nepatīk mācīties;
- grūtības koncentrēties mācību laikā;
- bieži neskaidrs nogurums;
- ir koordinācijas traucējumi, izteikta neveiklība;
- neskaidra runa;
- biežas sūdzības par veselības traucējumiem (sāpēm, paaugstinātu ķermeņa temperatūru, slapināšanu **gultā naktī u.c.)**

Kas ir Valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīniskā komisija (PMK)?

Valsts un pašvaldības pedagoģiski medicīniskā komisija ir institūcijas, kurās strādā **psihologi, logopēdi un speciālie pedagogi**, bet nepieciešamības gadījumā tiek pieaicināti arī citi speciālisti.

Komisijas speciālisti:

- izvērtēs bērna spējas, attīstības līmeni un iesniegtos dokumentus par bērnu;
- sniegs **atzinumu** par bērna vecumam, spējām, veselības stāvoklim un attīstības līmenim atbilstošu **izglītības programmu**;
- ieteiks bērnam piemērotākās **mācīšanas un mācīšanās metodes**;
- izvērtēs arī ģimenes ārsta vai ārstu komisijas ieteikumu un izglītojamā spējas, lai sniegtu atzinumu par ilgstoši slimojošo bērnu **izglītošanās nepieciešamību mājās**.

Ierodoties uz PMK, NEPIECIEŠAMI ŠĀDI DOKUMENTI:

- personu apliecinošs dokuments;
- izglītojamā pārbaudes karte, kuru sagatavo izglītības iestāde. Pirmsskolas vecuma bērniem, kuri neapmeklē izglītības iestādi, izglītojamā pārbaudes karti aizpilda komisijas darbinieki;
- izglītojamā ģimenes ārsta vai pediatra sniegtās zinās par bērna vispārējo veselības stāvokli, redzi, dzirdi; kā arī, ja nepieciešams, neirologa un/vai psihiatra atzinums;
- vecāku (vai citu likumisku pārstāvju) iesniegums;
- psihologa atzinums;
- ja bērns komisiju apmeklē atkārtoti, līdzī jāņem iepriekšējās komisijas pārbaudes karte vai tas kopija, kuru sagatavo izglītības iestāde.

Izmantotie avoti:

Vecākiem. Valsts speciālās izglītības centrs, 2019

<https://www.visc.gov.lv/lv/par-valsts-pedagogiski-mediciniskas-komisijas-darbu>